Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Svetlana Cușnir

Dosarul nr. 2r-906/25
(2-23107220-02-2r-07052025)

D E C I Z I E

2 aprilie 2026 **municipiul Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Diana Corlăteanu și Roman Pascari

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de avocatul recurentului Galanter Garri împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2025, prin care s-a încetat procesul civil, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Alexei Tighinean, în interesele lui Galanter Garri către Barbasura Dmitri cu privire la nulitatea absolută a contractului,

c o n s t a t ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei

1. La 25 iulie 2023, avocatul Alexei Tighinean, în interesele lui Galanter Garri, a depus cerere de chemare în judecată către Barbasura Dmitri cu privire la nulitatea absolută a acordului de parteneriat din 08 noiembrie 2013.

2. Potrivit cererii de chemare în judecată, la 08 noiembrie 2013, între părțile procesului Galanter Garri și Barbasura Dmitri în calitate de parteneri a fost încheiat un acord de parteneriat, al cărui scop este parteneriatul pentru implementarea Proiectului cu denumirea condiționată ”SALT”. Contractul prevedea o serie de clauze care se referă la crearea unei întreprinderi și modul de gestionare a acesteia de către părți, inclusiv : 1.1. Un agregator financiar Proiectul SALT constă din 2 părți: - Un agregator financiar (care reunește informațiile primite de la diverse instituții fnanciare și vinde un API pentru a avea acces la aceste informații. - Serviciu de contabilitate financiară personală (folosind agregatorul API). 1.2. Scopul Parteneriatului este succesul Proiectului. 1.2.1. Succesul este considerat a fi

returnarea integrală a investițiilor făcute în Proiect și primirea unui venit durabil, sau vânzarea profitabilă a Proiectului (acțiunile din Proiect) către a treia parte (părți).

3. Reclamantul Galanter Garri a indicat că, deși, părțile nu au executat până în prezent contractul, niciuna din părți nu a îndeplinit prestațiile datorate, reclamantul consideră că acest contract de parteneriat poate fi declarat nul absolut în temeiul nerespectării formei autentice a acestuia în vederea evitării apariției unor drepturi și obligații în viitor.

4. Reclamantul Galanter Garri a consemnat că are un interes născut și actual privind nulitatea contractului de parteneriat, deoarece în baza acestui contract, fiecare parte este obligată să își execute obligațiile sale și dispune de prerogativa de a-și exercita drepturile în conformitate cu clauzele prevăzute de părți. Contractul dat induce părțile în eroare în ceea ce ține de drepturile și obligațiile pe care le au. Pe de o parte, acest contract este nul, fiindcă nu a fost încheiat cu respectarea formei autentice. De asemenea, până în prezent el nu a fost recunoscut nul de către instanța de judecată. Din acest considerent, atrage atenția asupra faptului că părțile se află într-o stare de incertitudine privind existența drepturilor și a obligațiilor izvorâte din contractul de parteneriat.

5. În ședința de judecare a cauzei, avocatul Alexei Tighinean, în interesele reclamantului Galanter Garri, prin cererea de chemare în judecată a solicitat să fie declarată nulitatea absolută a acordului de parteneriat din 08 noiembrie 2013, încheiat între Galanter Garri și Barbasura Dmitri, invocând că niciuna din părți nu a îndeplinit prestațiile datorate, or, acest contract de parteneriat poate fi declarat nul absolut în temeiul nerespectării formei autentice a acestuia în vederea evitării apariției unor drepturi și obligații în viitor.

6. În ședința de judecare a cauzei, avocatul Valeriu Cernei, reprezentant al pârâtului Barbasura Dmitri, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată, menționând că pârâtul își apără în prezent, drepturile sale prevăzute de contractul litigios în instanțele de judecată din Canada, or, la 06 martie 2023, pârâtul a depus la Curtea Superioară de Justiție din Ontario (Canada) o cerere de chemare în judecată împotriva reclamantului și Salt Edge Canada cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului

7. După judecarea cauzei, la 15 aprilie 2025 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin încheiere a dispus încetarea procesului în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Alexei Tighinean, în interesele lui Galanter Garri, către Barbasura Dmitri cu privire la nulitatea absolută a contractului. S-a menționat că nu se admite o nouă adresare în judecată cu privire la același obiect și pe același temei.

Argumentele și solicitările recurentului

8. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 22 aprilie 2025, avocatul recurentului Galanter Garri, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2025, solicitând admiterea cererii de recurs. Casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2025 cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță.

9. În argumentarea cererii de recurs, avocatul recurentului Galanter Garri a invocat că recurentul a depus o cerere de constatare a nulității absolute a unui contract civil încheiat în Republica Moldova. Evidențiază faptul că contractul de parteneriat a fost semnat între două persoane fizice în Republica Moldova. Contractul nu a fost autentificat notarial, deși la acea dată legea impunea această formă pentru constituirea unei întreprinderi. Faptul că intimatul ulterior a afirmat că a fost înființată o societate în baza legii canadiene nu afectează natura inițială a contractului – instanța trebuia să analizeze valabilitatea actului încheiat în 2013, nu existența unei entități canadiene.

10. Conform art. 213 Cod Civil al Republicii Moldova (în vigoare în 2013), nerespectarea formei autentice atrage nulitatea absolută. Potrivit art. 219 alin. (1), actul nul încetează cu efect retroactiv de la data încheierii lui.

11. Contractul nu menționează expres că s-ar supune legii canadiene. Nu există dovada înființării unei societăți în Canada în temeiul acestui contract. Chiar și dacă ar exista o entitate canadiană, contractul analizat rămâne un act preliminar intern, supus legii naționale.

12. Instanța de judecată nu a atras atenția asupra faptului că cererea nu vizează executarea, nici validitatea unei societăți străine, ci doar valabilitatea unui act civil intern.

13. Instanța de judecată a menționat că, examinarea prezentului litigiu nu ține de competența instanțelor din Republica Moldova având în vedere că nu se încadrează în niciunul din temeiurile prevăzute la art. 460, 461, 462 Cod de procedură civilă. Consideră că instanța de judecată eronat a determinat că litigiul nu se încadrează în niciunul din temeiuri.

14. Conform art. 460 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sînt competente să judece şi cauze cu element de extraneitate dacă: f) acțiunea decurge dintr-un contract a cărui executare, deplină sau parțială, trebuie să aibă loc ori a avut loc în Republica Moldova. Contractul de parteneriat a fost încheiat în Republica Moldova; între persoane domiciliate (cel puțin la acel moment) în RM; fără alegerea expresă a unei legi străine aplicabile; Iar executarea proiectului urma să se facă (sau putea fi făcută) în Moldova. Prin urmare, instanțele din RM au competență internațională să judece cererea de constatare a nulității.

15. Reiterează că acordul de parteneriat a fost încheiat la 08 noiembrie 2013. Forma acestui contract este scrisă, deși Codul Civil, la data încheierii contractului, prevedea că pentru asemenea contracte părțile sunt obligate să respecte forma autentică. Deși părțile nu au executat până în prezent contractul, nici una din părți nu a îndeplinit prestațiile datorate, reclamantul consideră că acest contract de parteneriat poate fi declarat nul absolut în temeiul

nerespectării formei autentice a acestuia în vederea evitării apariției unor drepturi și obligații în viitor. Reclamantul Galanter Garri are un interes născut și actual privind nulitatea contractului de parteneriat, deoarece în baza acestui contract, fiecare parte este obligată să își execute obligațiile sale și dispune de prerogativa de a-și exercita drepturile în conformitate cu clauzele prevăzute de părți. Atrage atenția instanței de judecată că contractul dat induce părțile în eroare în ceea ce ține de drepturile și obligațiile pe care le au. Pe de o parte, acest contract este nul, fiindcă nu a fost încheiat cu respectarea formei autentice. De asemenea, până în prezent el nu a fost recunoscut nul de către instanța de judecată. Din acest considerent, atrage atenția asupra faptului că părțile se află într-o stare de incertitudine privind existența drepturilor și a obligațiilor izvorâte din contractul de parteneriat.

16. Așadar, instanțele naționale nu pot refuza examinarea unei cauze civile doar pe motivul existenței unor presupuse elemente de extraneitate. Refuzul de a examina o cauză aflată în competența instanțelor Republicii Moldova reprezintă o negare a accesului la justiție, contrară atât principiului constituțional al dreptului la un proces echitabil, cât și dispozițiilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Elementele de extraneitate invocate nu sunt dovedite și nici nu anulează caracterul intern al raportului juridic născut din contractul de parteneriat. Chiar și în prezența unor asemenea elemente, Codul de procedură civilă, permite expres instanțelor moldovenești să examineze acțiuni izvorâte din contracte a căror executare trebuie să aibă loc pe teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, instanța nu poate refuza aplicarea legii moldovenești față de un act juridic civil încheiat pe teritoriul Republicii Moldova, între persoane domiciliate în țară, cu privire la care nu s-a făcut dovada alegerii unei legi străine aplicabile. În acest caz, dreptul național este aplicabil.

Termenul de declarare a recursului

17. În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

18. Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 15 aprilie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă de avocatul Alexei Tighinean, în interesele reclamantului Galanter Garri, la 22 aprilie 2025 (f. d. 122-126).

19. Astfel, recursul declarat de avocatul Alexei Tighinean, în interesele reclamantului Galanter Garri, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 aprilie 2025, se consideră depus în termen.

Motivarea instanței de recurs și legislația relevantă

20. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră

recursul declarat de avocatul Alexei Tighinean, în interesele reclamantului Galanter Garri, întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

21. În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

22. În temeiul art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

23. Obiectul litigiului îl constituie acordul de parteneriat încheiat între părțile procesului Galanter Garri și Barbasura Dmitri în calitate de parteneri la 8 noiembrie 2013, în municipiul Chișinău.

24. Din lucrările cauzei, Colegiul judiciar reține că, la 08 noiembrie 2013, în Chișinău, între părțile procesului a fost încheiat un acord de parteneriat, al cărui scop este parteneriatul pentru implementarea Proiectului cu denumirea condiționată ”SALT”, denumit în continuare Proiect sau Proiect Salt, iar potrivit punctelor din acord, și anume: 1.1. Proiectul SALT constă din 2 părți: Un agregator financiar (care reunește informațiile primite de la diverse instituții fnanciare și vinde un API pentru a avea acces la aceste informații. serviciu de contabilitate financiară personală (folosind agregatorul API). 1.2. Scopul Parteneriatului este succesul Proiectului. 1.2.1. Succesul este considerat a fi returnarea integrală a investițiilor făcute în Proiect și primirea unui venit durabil, sau vânzarea profitabilă a Proiectului (acțiunile din Proiect) către a treia parte (părți).

25. Invocând că, niciuna din părți nu a îndeplinit prestațiile datorate prin contractul de parteneriat, avocatul Alexei Tighinean, în interesele lui Galanter Garri a înaintat cerere de chemare în judecată către Barbasura Dmitri solicitând declararea nulității absolută a acordului de parteneriat din 08 noiembrie 2013, încheiat între Galanter Garri și Barbasura Dmitri.

26. La 28 iulie 2023 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin încheiere a acceptat în procedură cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Alexei Tighinean, în interesele lui Galanter Garri, către Barbasura Dmitri cu privire la nulitatea absolută a contractului (f.d.21, vol. I).

27. La 15 aprilie 2025, după judecarea cauzei, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin încheiere a dispus încetarea procesului în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Alexei Tighinean, în interesele lui Galanter Garri, către Barbasura Dmitri cu privire la nulitatea absolută a contractului, cu mențiunea că nu se admite o nouă adresare în judecată cu privire la același obiect și pe același temei (f.d. 118-120, vol. II).

28. Colegiul consemnează că, la caz, sunt aplicabile prevederile dreptului procedural în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată.

29. În acord cu prevederile art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

30. În temeiul prevederilor art. 459 alin. (1) Cod de procedură civilă instanţele judecătoreşti ale Republicii Moldova sînt competente, în condiţiile prezentului capitol, să soluţioneze litigiile civile dintre o parte a Republicii Moldova şi o parte străină sau numai dintre persoane străine.

31. De asemenea, Colegiul reține că, la caz, sunt aplicabile prevederile dreptului material în vigoare la data semnării actului juridic contestat.

32. Conform art. 8 alin. (1) Cod civil, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile.

33. Potrivit art.1576 alin. (1) Cod civil legea aplicabilă raporturilor de drept civil cu element de extraneitate se determină în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, prezentului cod, altor legi ale Republicii Moldova şi cutumelor internaţionale recunoscute de Republica Moldova. (2) În cazul imposibilităţii de a se determina legea aplicabilă conform alin. (l), se aplică legea care are cea mai strînsă legătură cu raporturile de drept civil cu element de extraneitate.

34. În virtutea prevederilor art. 1587 alin. (2) Cod civil, legea naţională a cetăţeanului se consideră legea statului a cărui cetăţenie o are persoana. Alin. (5) prevede că Legea naţională a cetăţeanului Republicii Moldova care, potrivit legii străine, este considerat că are o altă cetăţenie este considerat legea Republicii Moldova.

35. Potrivit art. 1609 alin. (2) Cod civil, condițiile de fond ale actului juridic sînt guvernate de legea aleasă de autorul lui sau de legea statului cu care actul juridic are cele mai strînse legături, sau de legea locului unde actul juridic unilateral este întocmit. Dacă legea aplicabilă fondului actului juridic impune o anumită formă autentică, această cerinţă nu poate fi înlăturată, chiar dacă actul juridic a fost întocmit în străinătate.

36. Iar art. 1610 alin. (1) – (4) Cod civil, prevede că contractul este guvernat de legea aleasă prin consens de părţi. Părţile contractului pot stabili legea aplicabilă atît întregului contract, cît şi unor anumite părţi ale lui. Determinarea legii aplicabile trebuie să fie expresă sau să rezulte din conţinutul contractului ori din alte împrejurări. Legea aplicabilă poate fi determinată de părţile contractului în orice moment, atît la încheierea lui, cît şi în orice moment ulterior. Părţile contractului sînt în drept să convină oricînd asupra modificării legii aplicabile. Determinarea, după încheierea contractului, a legii aplicabile are efect retroactiv şi se consideră valabilă din momentul încheierii contractului, fără a aduce atingere validităţii

formei contractului sau drepturilor dobîndite de către terţi în legătură cu acest contract. Dacă în contract sînt utilizaţi termeni comerciali acceptaţi în circuitul internaţional, se consideră, în lipsa altor indicaţii în contract, că părţile au stabilit utilizarea în privinţa lor a cutumelor şi uzanţelor circuitului de afaceri corespunzătoare termenilor comerciali respectivi.

37. Reieșind din prevederile art. 1611 Cod civil, Legea aplicabilă contractului în lipsa unui consens asupra determinării ei, prevede la alin. (1) că în lipsa unui consens între părţi asupra legii aplicabile contractului, se aplică legea statului cu care contractul prezintă cele mai strînse legături. Se consideră că există astfel de legături cu legea statului în care debitorul prestaţiei, la momentul încheierii contractului, îsi are domiciliul, reşedinţa sau este înregistrat în calitate de persoană juridică. Iar alin. (2), lit. c) reglementează că contractului de societate civilă se aplică legea statului pe al cărui teritoriu se desfăşoară această activitate.

38. Colegiul judiciar apreciază că, în speță, greșit au fost aplicate normele materiale și procedurale, or instanța de fond eronat a conchis că, prezenta cauză nu poate fi judecată în procedură civilă.

39. Instanța de fond a ajuns la concluzie greșită de înceta procesul pe motiv că, din conținutul acordului de parteneriat din 08 noiembrie 2013, părțile nu au specificat că legea forului aplicabilă raporturilor juridice stabilite prin acest acord este legea Republicii Moldova, că locul executării respectivului acord este în Republica Moldova, cât și faptul că competența jurisdicțională le revine instanțelor din Republicii Moldova în caz de litigiu.

40. La caz, Colegiul constată că instanțele naționale nu pot refuza examinarea unei cauze civile doar pe motivul existenței unor presupuse elemente de extraneitate. Refuzul de a examina o cauză aflată în competența instanțelor Republicii Moldova reprezintă o negare a accesului la justiție, contrară atât principiului constituțional al dreptului la un proces echitabil, cât și dispozițiilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

41. Or, elementele de extraneitate invocate nu sunt dovedite și nici nu anulează caracterul intern al raportului juridic născut din acordul de parteneriat încheiat în Chișinău la 08 noiembrie 2013 de către părțile procesului reclamantul Galanter Garri și pîrîtul Barbasura Dmitri.

42. Deci, contrar raționamentului instanței de fond, chiar și în prezența unor asemenea elemente, Codul de procedură civilă, permite expres instanțelor naționale să examineze acțiuni izvorâte din contracte a căror executare trebuie să aibă loc pe teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, instanța nu poate refuza aplicarea legii naționale față de un act juridic civil încheiat pe teritoriul Republicii Moldova, între persoane domiciliate în țară, cu privire la care nu s-a făcut dovada alegerii unei legi străine aplicabile.

43. În acest caz, dreptul național este aplicabil, întrucât obiectul litigiului este acordul de parteneriat care a fost încheiat în Chișinău la 08 noiembrie 2013, iar reclamantul/recurent s-a adresat în instanţă judecătorească competentă, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

44. Conform dispozițiilor art. 1 alin. (3) al Constituției RM, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituţionale, una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi. Instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens, având obligația de a respecta prevederile actelor internaționale, ale Constituției și actelor normative interne ale Republicii Moldova. Respectiv, la adoptarea actelor judecătorești instanțele de judecată urmează să reiasă și să se conducă strict de prevederile legale, iar soluțiile date trebuie să fie conforme acestor prevederi.

45. În atare circumstanțe, Colegiul judiciar consideră că, soluţia adoptată de instanţa de fond prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanţiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor 5 art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil.

46. Adițional, principiul disponibilității reglementat de art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă indică la afirmarea disponibilității în drepturi în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

47. În acelaşi sens, este de altfel şi jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza *Golder împotriva Marii Britanii* - 1975, par. 34 invocată în cadrul aceluiaşi Raport) în care s-a apreciat că „se poate concepe cu greu că există stat de drept, acolo unde nu există posibilitatea de a avea acces la instanţele judecătoreşti”.

48. Colegiul judiciar punctează că, orice limitare a accesului liber la justiţie, reprezintă o încălcare a unui principiu constituțional fundamental şi a unor standarde internaţionale universale.

49. Reieşind din cele menţionate supra, şi având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una neîntemeiată, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Alexei Tighinean, în interesele reclamantului Galanter Garri, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 aprilie 2025, restituind cauza spre judecare.

50. În conformitate cu art. 425, art. 427 lit. c), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul recurentului Galanter Garri.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Alexei Tighinean, în interesele lui Galanter Garri către Barbasura Dmitri cu privire la nulitatea absolută a contractului, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Valeriu Arhip

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Roman Pascari